I. N. I.

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA

DE

EPILEPSIA,

Jussu & autoritate
Illustris & Gratiosissimæ Facultatis Medicæ in florentissima Academia Salana,

PRÆSIDE

AUGUSTINO HENRICO FASCHIO, D.
Anatom. Chirurg. & Botanices Prof. Publ.
Archiatro & Facultatis Medicæ h. t. Decano,

Domino, Patrono & Præceptore suo ætatem observando,

PRO LICENTIA
Summos in arte Medicâ Honores, Privilegia & Insignia Doctoralia,
MORE MAJORUM solenniter impetrandi,

publico Eruditorum examini submissa

IN AUDITORIO MAJORI,
horis ante & pomeridianis,

à

DANIELE BOESIO,
Regiomontano Borusso.

Ad d. XXX. Decembr. Ann. M DC LXXXVI.

JENÆ, Typis SAMUELIS KREBSII.

PROOEMIUM.

Tupendum & terribile naturæ productum sunt motus terræ. Sanè nullus erit, qui non ad eorum intuitum intimè moveatur, & terrâ tremente, tremiscat & ipse.

Machinâ enim ejus tam longè latèque protensâ, fluctuum maris adinstar, sursum, deorsum, cum ingenti impetu latâ, omnium ruina adest præsentissima.

Terra scilicet feracissima, sub minerali regno contentorum mater, principiis maximè activis fœta, facilè in motus horrendos insurgit, siquidem hæc vel vitiosè concurrant, vel minùs debitè rarefiant, exhalationum subinde exitum affectantium causæ. Hinc illa loca præ reliquis, juxta naturæ scrutatores, terræ motibus obnoxia sunt, quæ venas 🜕, 🜍, aut alterius oleagineæ materiæ in se inclusas habent, indicio manifesto, hæc præ reliquis accendi, & motum peregrinum rarefactione violentâ, vel quasi tali inductâ, concipere posse: quod etiam per experimenta chimica varii generis manifestum evadit.

Jam juxta microcosmi cum macrocosmo subtilem analogiam, cuncta de terræ motu allata, etiam

in corporibus animalium evenire, præter *Philoſophi* effatum *lib. 2. Meteorolog. c. 8.* ipſa, proh dolor! quotidiana teſtatur experientia.

EPILEPSIA namque affectus ille eſt, qui motibus convulſivis totum corpus humanum, horrendum in modum concutere, & non rarò ultimam labem inferre valet. Hominem verò deſubito in terram proſterni, & miſerè ſenſibus privum hinc indè agitari, quis videns non expaveſcat?

Hunc affectum, Illuſtris Facultatis Medicæ juſſu, Speciminis Inauguralis loco proponere, animus eſt. DEUS annuat cœptis!

CAPUT I.

De definitione nominali & reali.

QUò felicius auſpicium præſens nanciſcatur Diſſertatio, à nominis explicatione, utpote conſvetâ tractandi methodo, eandem exordiri placet. Nè verò, quæ trita aliàs ſunt, operosè nimis pertractentur, pauca ſaltim delibâſſe ſufficiet.

Etymologia Epilepſiæ deſumitur ἀπὸ τοῦ ἐπιλαμβάνεσθαι, quod *prehendere*, *invadere* & *occupare* notat. Ex quo, vel in ipſo initio genius affectûs hujus manifeſtus redditur; cùm plerumque deſubito, ac quaſi ex inſidiis, hominem nihil minùs cogitantem, vel ſibi metuentem apprehendat.

Homonymiam quod attinet: ſunt, qui ſternutationem uſitato loquendi modo, epilepſiam parvam dicunt: *quibusdam* ægritudo in genere nomine Epilepſiæ venit: *quidam* ipſum paroxyſmum tantùm, quidam etiam cum eo intermedium

dium tempus seu quietis, Epilepsiæ nomine indigitant: *alii* levissimum quemque insultum, & particulares partium convulsiones Epilepsiam vocant: Sic etiam vulgus, ubi quempiam in agone constitutum convulsionem pati conspicit, Epilepsiâ extinctum affirmat. Ab his omnibus differt exquisita & legitima Epilepsia, in sequentibus pertractanda.

Quoad *Synonymiam*, plurima occurrunt notatu digna. *Hippocrati de aër. aq. & loc. IV. 6.* audit *morbus puerorum*. Pueri namque & infantes ob teneram constitutionem & delicatos nervos, facilè præ reliquis, insultibus Epilepticis vexantur. Sævitiam & atrocitatem ejus considerantes *Herculeum morbum* nominabant, *sive* quòd Hercules eo laboraverit, teste *Aristot. sect. 30. problem. 1.* *sive* quòd eidem ferendo, nec Herculem ipsum sufficere, antiquitas crediderit. hinc & *magnus* à *Celso* habetur *lib. 3. c. 13.* Veteribus quoque *morbus sacer* dicebatur, vel ideo, quòd nobilissimam partem cerebrum occuparet; vel quòd spiritûs cujusdam malefici afflatum suspicarentur. de quâ sententiâ vid. latiùs *Willis de morb. convulsiv. cap. 2.* ubi conjecturam cujusdam Theologi addit, qui plures in novo testamento pro dæmoniacis habitos, Epilepticos tantùm fuisse, morbique hujus à Salvatore nostro curationem, spiritûs mali ejectionem, sive exorcismum dici, existimat. de *morbo sacro* etiam videri potest integer *liber* apud *Hippocratem* περὶ τῆς ἱερῆς νούσου titulo insignitus. *Lunaticus* item *morbus* appellari solet non rarò, quòd ad Lunæ φάσεις, & conversiones invadat & recurrat. *Comitialis morbus* olim dicebatur, eò, quòd si quis tali morbo corriperetur, comitia eâdem die dissolverentur; confer. *Cels. loc. cit.* ideoque & *Sonticus* dici solebat, quòd eô correptos à comitiis arceret. Sunt, qui hodie *caducum morbum* à subito in terram casu, Epilepsiam nominant. Germanis dicitur affectus hic, die schwere Kranckheit oder schwere Noth / die hinfallende Sucht / der Jammer / das Elend.

Expositis iis, quæ circa nomen Epilepsiæ recensenda e-

rant, jam ipſam rem aggredimur, formalem Epilepſiæ, hunc in modum ſubnectentes rationem:

Epilepſia eſt detentio principum functionum, ſenſuumq; cùm internorum, tum externorum, cum motu convulſivo totius corporis per intervalla repetente, ab inſigni membranarum cerebri, & nervorum irritatione dependens.

Genus ſeu formalem Epilepſiæ rationem aſſignare, res ſanè videtur primâ fronte difficilis, cùm tot tantique tum veterum, tum neotericorum circa hoc obveniant diſſenſus. accedit huc, quòd affectus hic ſit maximè complicatus, & variis ſtipatus ſymptomatis, ut adeò dubius quis reddi posſit, cuinam primas in aſſignandâ formali ratione deferat.

Ut autem *ſummatim* omnia comprehendamus, *duo* ſunt, quæ potiſſimùm in Epilepſiâ perfectâ & legitimâ ſub conſiderationem veniunt: (1) detentio functionum principum, & ſenſuum internorum, externorumqve. (2) motus convulſivus totius corporis, per intervalla repetens.

Cùm itaque in Epilepſiâ motum convulſivum totius corporis ſatis enormem & horrendum ſæpe, primòque obvium videant tum veteres, tum recentiores aliqui, eo quàm maximè moti, illumque unicè attendentes, omnem quaſi paginam abſolvere, & Epilepſiæ rationem formalem conſtituere affirmant.

Addunt porrò convulſionem in omni eſſe Epilepſiâ, non verò item functionum principum & ſenſuum detentionem, quod ex praxi ceu notum allegant: quale exemplum etiam habetur in *Ephemer. Germ. ann. I. decur. 2. obſ. 124.*

Verùm facilè omnes circa hæc difficultates evitari posſunt. Dicimus nimirum, in perfectâ Epilepſiâ ad detentionem principum facultatum, ſenſuumque in- & externorum primariò eſſe reſpiciendum. Motûs verò rationem quod attinet, is, cùm non continuus ſit, ſed per vices recurrat, adeòque affectum non ſemper comitetur, tantùm ſecundariò conſiderari meretur, quique Epilepſiam ab aliis affectibus,

in

in quibus itidem principum facultatum & ſenſuum adeſt detentio, diſcriminat.

Quod verò de integritate ſenſuum & functionum dictum, id quoque in motu obtinere certum eſt; non enim is in omnibus Epilepticis deprehenditur convulſivus. exemplum tale refert *Celſus lib. 3. c. 23.* Pertinet huc Epilepſia interna, quæ non niſi à poſteriori, livore in corpore poſt mortem relicto, ſignatur, quod in infantibus ſolenne eſt. Attendi etiam hoc loco meretur diſtinctio in univerſalem & particularem, in mitem & fortem Epilepſiam; in primâ (quæ hujus loci eſt) omnes abolentur functiones, non item in ſecundâ, ubi hæc, vel illa ſaltim functio lædi poteſt, alterâ ſalvâ manente.

CAPUT II.

Subjectum proponit.

SEde morbi probè perſpectâ, feliciùs hinc in notitiam & curationem ejus pervenire quemque poſſe, autor eſt *Celſus l. 4. c. 1.* hujus itaque veſtigiis inſiſtentes, de ratione ſubjecti jam erimus ſoliciti.

SUBJECTUM PRINCIPALE eſt *Cerebrum, quoad membranas & nervos affectum.* Cùm enim facultatis animalis functiones læſæ appareant, meritò cerebrum, ut fons & autor earundem accuſandus venit, de quo vid. *Gal. l. 3. de loc. affect. cap. 5.* Afficitur verò idem potiſſimùm ſecundùm membranam tenuem, per totam ejus ſubſtantiam coextenſam, præcipuè autem circa ventriculos, & per baſin cerebri, ubi principium nervorum ſuam ſumit originem, diſtributam; hâc enim vellicatâ, concutitur cerebrum totum, & reliqua Epilepſiæ exſurgunt φαινόμενα. Nec nervi excludendi: noxa ſiquidem membranæ huic communicata, porrigitur ad nervos. *membranas* verò *plexibus nervoſis unicè & apprimè gaudere*, vid.

ſect.

sect. 4. cap. 1. Physiol. Med. Magnifici p. t. Academiæ Rectoris, D. D. Wedelii, Consiliarii & Archiatri Saxonici, Patroni, Hospitis & Promotoris mei, debito observantiæ cultu gratissimo pectore, per ætatem, devenerando.

Cumque *modus*, quo Subjectum seu pars afficitur, *duplex* sit: Per Essentiam, & per Consensum; applicare hæc huic scopo jam placet:

Per *Essentiam* laborare cerebrum in Epilepsiâ dicitur, quando proprio in sinu fovet malum, neque ab aliâ quâpiam parte idem accipit: tales morbi sunt velut incolæ, partem robore suo destitutam comitantes.

Per *Consensum* Epilepsia dicitur, quando non tam proprio vitio, quàm aliunde deductâ materiâ vaporosâ & elasticâ, vel magis positivâ, tanquam ex foco cen *nido afficientis*, ut vocat acutissimus *van der Linden in Melet. Med. Hipp.* cerebrum impetitur. Secundùm hæc verò aliorum opiniones circa subjectum epilepsiæ æstimandæ & judicandæ sunt; veluti *Quercetani in tetrad. affect. cap. c. 8.* non cerebrum, sed Cor pro primario subjecto epilepsiæ haberi, statuentis; ut alios, ventriculum v. g. accusantes non memoremus.

Et ut singula circa subjectum exhauriantur, placet hic quoque ad illustrandum jam dicta, adducere locum ex celeberr. *Willisio de morb. Conv. cap. 2.* ubi *spiritus animales cerebri incolas, primum & immediatum Epilepsiæ subjectum* ponit: Quæ sententia optimè ferri potest & meretur, siquidem spiritus & membranæ simul attendantur. Quod enim aliàs sanguinem & cor, tanquam causas socias pro uno stare dicitur, idem quoque & hic obtinere certum est; cùm neque spiritus absque membranis, nec membranas sine spiritibus pathologiam cerebri constituere, ratione in subsidium adhibitâ, affirmari possit.

Subjectum Adæquatum Epilepsiæ sunt *totum corpus & musculi*. *Totum corpus* horrendo aspectu hinc indè concutitur cum brachiorum & aliarum partium motu extensivo satis forti & manifesto. *Musculi* item motu inordinato citantur,

&

& versûs suum principium, ubi juxta Anatomicos, maximè *Isbrandum de Diemerbrœck in anat. lib. 5. c. 2.* nervi est insertio, trahuntur, moventurque variè. Siquidem perpetuus consensus inter nervos & musculos habetur, illisque insigniter irritatis, etiam his facilè noxa infertur.

CAPUT III.

Causas examinat.

DE causis epilepsiæ dicturis, ante omnia maximè perpendendum venit, fieri nonnunquam motus convulsivos à solâ causâ evidenti externâ, nullâ præviâ dispositione. Sic punctura nervorum & tendinum etiam levissima visa, brevì ad convulsivos motus irritat corpus. Verùm hæc & similia ad præsens propositum minimè quicquam faciunt, cùm tantùm leviores & citò transeuntes sint spasmi. Alio longè modo graviores in epilepsiâ paroxysmi, altiores causas agnoscentes considerantur.

CAUSA IMMEDIATA & PROXIMA Epilepsiæ perfectæ, est *vellicatio concussoria* cerebri, ab insigni ejusdem fibrarum membranacearum & nervosarum *irritatione* dependens. irritatis namque membranis, cerebrum concuti, necessum est.

CAUSA MEDIATA PROXIMIOR, per quam immediata prior determinatur, præeunte *Magnif. D. D. Wedelio*, assignatur *ichorescentia humorum fermentifica, principaliter lymphæ, adæquatè sanguinis, magis vel minùs peccans.* Ichorescentiam hanc dicimus fermentificam, ut vel verbo innuamus Epilepsiæ ætiologiam. Fermentatio siquidem seu motus intestinus particularum heterogenearum hoc loco concipi potest & debet in humoribus; hâc enim clave adhibitâ, facilè panduntur & in apricum prodeunt reliqua. Nimirum ex fermentatione hâc præternaturali & peregrinâ lymphæ v. g. (quæ magis præ sanguine attendi debet) illicò elicitur *vis*

elastica, vaporosa, ⊖ino-🜍ea, peregrina, partibus cerebri membranosis & nervosis inferri apta nata. Elastica proinde & vaporosa hæc, magis accessione 🜍ris biliosi, & à statu blando naturali abeuntis, talia reddita, tum suâ naturâ, tum ratione partis affectæ specialis, siquidem partibus cerebri & nervorum membranosis respectivè primariò vim suam inferant, magis irritativa & displosiva redduntur. Sub elastico & peregrino hoc motu, ⊖ia acria & acida volatilia necessariò attendi merentur, quippe hæc modum agendi patefaciunt, gradumque magis vel minùs intensum innuunt. His omnibus velificantur *spiritus* intimè sibi intermixti. quò enim excrementum est spirituosius, eò major efficacia, majorque vis elastica, explosiva, irritans conspicitur.

Cuncta hæc potissimùm in sero seu lymphatico humore, quæque ad naturam ejus, seminis v. g. propiùs accedunt, fieri, est manifestissimum. Serum namque est vehiculum omnium humorum, tincturasque adeò, & affectiones horum imbibit. Hinc vector ⊖ium acidorum, vector 🜍 peregrini, verbo: serum bilioso-acido charactere signatum, fermentificum est & elasticum. Recipit namque lympha hæc *μιάσματα* varia, eaque, cum spiritibus animalibus, ob innatum sibi cum iis commercium & consymbolismum, communicat.

Singula hæc ut magis exprimantur, audiamus *VVillisium* circa motûs rationem *cap. 1. de morb. Convulf.* philosophantem: *Spirituum*, inquit, *fibras musculo intertextas incolentium particulis spirituo-salinis, alias diversi generis particulas, à sanguine arterioso, inter easdem fibras ubique interfluo, ⊖o-🜍eas accedere, illisq; intimè accrescere: dein quoties particulæ utriusq; generis, velut ⦶ & 🜍 combinata, propter motûs instinctum per nervos advectum, tanquam à fomite igniario commoventur, protinus ab invicem elisæ & velut explosæ, musculum subitò inflant, proindeq; tractionem validissimam efficiunt.* Mechanicam hujus rei ex auro fulminante & aliis præparationibus chimicis, ubi explosio & detonatio à rarefactione 🜍ris cernitur, desumit.

desumit. Hinc ex hypothesi suâ *copulam explosivam* à se *loc. cit.* nominatam explicat in sequentibus: *particulas heterogeneas & valde explosivas spiritibus in hâc, aut illâ corporis regione agentibus accrescere supponimus: deinde ex iniquâ hâc combinatione, & irrequietâ hujusmodi materiæ & spirituum collisione, crebras vehementesq; explosiones editas, paroxysmos σπασμώδεις inducere.*

Alii causam hanc mediatam proximiorem explicaturi *odores subtiles, acres, malignos* accusant, qui non tantùm texturam spirituum immutare, sed etiam explosivas, acres particulas spiritibus suffundere, & motum irregularem producere valent. ut enim odores svaves spiritus reficiunt, ita morbosi iidem, eos mirum quantum lædunt. Ex hoc fundamento quoque *Helmont. in tr. imag. ferment. imprægn. mass. sem.* §. 17. *epilepticum* inquit *odore cadere, simulque ipsis odoribus erigi posse.*

Verùm quod attinet Willisii assertum, illud hactenus dicta illustrat. quamvis specifica illa mixtio quoad ☽ & 🜔 in spiritibus adhuc dubia videatur, neque accuratè determinari possit.

Quoad odores verò, illi sanè ichorescentiam humorum fermentificam ac elasticam explicant, cùm in eâdem unicè fundentur. Argumentum hujus rei peti potest ex chimicis: per fermentationem siquidem laxantur pori 🜔ris, cujus partes hinc resolvuntur, attenuantur, volatilisantur, rarefiunt & expanduntur. de quo latiùs agit *Magnif. D. D. Wedel. in Pharm. Acroamat. lib. 1. sect. 3. cap. 2.* Principium autem odorum, quòd ex hoc loco derivari possit, dubium non est. omnis scilicet odor præsupponit exhalationem debitam: hinc omnia illa odorem de se spargunt, quæcunque ☉e volatili oleoso, seu cum sulphure commixto, illudque rite expandente, sicque exhalationem adjuvante, magis vel minùs pollent. Vid. *laudat. Dn. Wedel. in Physiol. Med. sect. 4. c. 4.*

CAUSÆ MEDIATÆ REMOTIORES, quæ proximiores vel citant, vel ad agendum disponunt, ut evadant causa immediata,

diata, sunt variæ: *Naturalium*, *Non-naturalium*, & *Præternaturalium* nomine, Medicis venire solitæ.

Ex *Naturalium causarum* classe, primò considerandum venit *Temperamentum*. hoc pro vario statu seri & sanguinis, variè etiam ad epilepsiam generandam concurrit. Sic calidum humores attenuat, atque ad acredinem & salsedinem, accedente præprimis sicco temperamento disponit. Frigidum idem si sit, acidorum & putridorum humorum autor evadit.

Idiosyncrasia, seu individualis cerebri dispositio juxta jam dicta æstimanda venit.

Hæreditaria dispositio maximè solennis est in hoc affectu. Dantur enim familiæ integræ, quibus epileptici insultus hæreditario velut jure connascuntur. Id ipsum verò fit ob seminium & characterem semini & sanguini, adeòque archeo ipsi (unde archealis morbi nomen fluxit) intimiùs impressum. Habent scilicet & morbi sua seminia, in fermento salino-sulphureo consistentia. Hoc fermentum licèt aliis particulis involutum aliquamdiu in corpore tenello, vel etiam provectioris ætatis lateat, nihilominùs tamen successu temporis δυνάμεις suas exerit, atque hinc humorum beneficio epilepticæ dispositionis seminia exsuscitat, donec ipse tandem affectus consequatur.

Ætas infantilis, & quæ ad hanc propiùs accedit, epilepsiæ malo magis obnoxia est. Ut enim tertia pars adultorum febri, ita epilepsiâ tertia pars infantum, ob fibrarum nervearum molliorem texturam moritur. Hinc in infantum plerisque affectibus, sive dentiant, sive tussiant, morbillis & variolis corripiantur, sive vomant, sive tormina aliaque patiantur, semper altero oculo affectus, altero convulsivi motus, juxta Practicorum monita, sunt respiciendi.

Sexum quod attinet, mulieres & virgines, quæ beneficium naturæ menstrua obtinent, minùs respectivè huic malo obnoxia esse, rationi est consentaneum. materia quippe, quæ fovere posset Epilepsiam, hoc pacto aliò exitum affectat.

Ex

Ex Non-naturalibus Aër primò se offert; hic cùm variorum existat vector miasmatum, pro vario communicandi cum corpore modo, variè afficit humores & spiritus. In specie *quoad partes anni* considerari meretur idem. sic verno tempore Comitiales morbos oriri, extat *III. aph. 20.* itemque autumnali *III. aph. 22.* Hyeme molestissimæ, diuque durantes obtingunt epilepsiæ. Æstate, temperato præprimis aëre, minùs respectivè proventus epilepsiæ metuendus venit.

Spectat huc maximè, ab *astrali influxu* mutatus aër; hic cùm interpres communis sit inter spiritus, lympham & astralem alterationem, meritò etiam hoc nomine hîc attenditur. videri hanc in rem latiùs potest *Mœbius in Epitom. inst. Med.* Famosa inprimis Epilepsia est, ordinariè circa novilunium, suum in corpus exercens dominium: quin datur eadem ad singulas Lunæ quadras recurrens. Exemplum talis periodicæ Epilepsiæ instar omnium præbet Virgo nobilis epileptica à *Magnif. Dn. Wedelio in Eph. Germ. ann. 2. decur. 2. obs. 148.* adducta. in hâc præter alia, observabatur paroxysmus priores duos menses circa novilunium, hinc subsequenti tempore singulis lunæ quadris repetens, tam exacto calculo, ut ipso momento quadræ lunaris, & insciâ sæpe penitus hujus mutationis in cœlo ægrâ, rhytmum lunarem explicaret, præcipuè verò circa novilunium. Ex hoc fundamento etiam in novilunio natos imbecilles, & ad epilepsiam magis dispositos, pronunciant Astrologi. quod ipsum Eclipsi lunari quoque adscribi solet.

Cibus & Potus quantum hîc valeant, neminem latet, qui alimentorum qualitates sanguinem penitùs æmulari cognoverit. Potest verò in iis vel quantitate, vel qualitate, vel utendi modo peccari. Sic præter excessus varios & utendi modos irregulares circa cibos, memoranda sunt, quæ crudos humores, acidos, acres causantur: esus scilicet fructuum horariorum intempestivus, lactis & saccharatorum nimia ingurgitatio, allium, sinapi & reliqua acrioris succi immodicè ingesta. Ex potulentis vinum, præcipuè nigrum quodque minùs

nùs dilutum est, in hoc morbo pridem damnavit *Aristot. lib. 7. hist. animal. cap. 12.* De quodam, qui ex ebrietate aphonus, convulsus mortuus est, referet exemplum *Balduinus Ronss. in Epist. Med. 12.* Sic senem, senili lacte seu vino, ætatem uberiùs rigantem, epilepticum factum, refert *Heer. in obs. med. 24. pag. 278.* Idem etiam valet de aliis potulentis, siquidem excessus deprehendantur.

Somnus & Vigiliæ si excedant, morbosa evadunt. *Somnus*, præsertim meridianus, caput replendo: *vigiliæ*, exsiccando & adurendo humores, concurrunt.

Motus & quies si sint immoderata, non extra omnem culpam manent. *Ille* enim humores crudos, antequam coquantur, ad viscera & caput amandat: *hæc* verò humorum debitam ventilationem inhibet, hincque corruptionis variæ autor fit.

Excreta & Retenta, non debito modo se habentia, ad affectum hunc producendum non parum faciunt. Sic solennes esse solent epilepsiæ ex retentione mensium provenientes. Huc hæmorrhoidum, seminis, □æ, aliorumque humorum suppressio referenda. Ex excretione item retinendorum epilepsiam, vel motus saltem convulsivos fieri, non est absonum. quare ex V. S. nimiâ, ex profusione seminis à ♀e intempestivâ, eosdem accelerari posse, concluditur.

Animi pathemata si modum excedunt, sanè uberrimum proventum magni hujus affectûs afferunt. Ira, ob commotionem bilis epilepsiam inducere valet. Lucubrationes ad mediam noctem sæpius institutæ, idem præstant non rarò. Terror, ut in genere desubitò prosternit, ita in specie pueris per jocum incussus, epilepticos eosdem reddit: puella ab ebriis duobus ad stuprum solicitata, in epilepsiam ex subito terrore & animi consternatione incidit gravissimam, notante id *Heerio in obs. cit. p. 274.* Intuitus per manus carnificis in areis publicis intereuntium, quibusdam esse solet funestus, sexui præcipuè sequiori. Notabile est exemplum cujusdam in *Ephem. Germ. Ann. 2, dec. 2. obs. 149.* qui in templum vel curiam progrediens,

cùm

cùm obvium ſibi aliquem conſpicaretur, illicò motibus convulſivis infeſtabatur. dum obvelatâ facie neminem prætereuntem conſpiceret, nihil tale experiebatur.

Cauſæ Præternaturales deniqúe dantur variæ: ſic vulnera capitis, præſertim cum fracturâ cranii, ob ſtagnantes,& variè corruptos humores epilepſiam, motusque convulſivos ſæpe inducunt. quale exemplum ante 4. circiter annos, Regiomonti Boruſs. in viri primarii filio videre licuit. Abſceſſus interiores capitis idem præſtant. In dentitione difficili minimè immunes ſunt infantes ab hoc affectu. Variolæ & Morbilli ſæpe prænuncios agnoſcunt motus convulſivos. Sic etiam in Dyſenteriâ, lethales aliquoties convulſiones obſervavit *D. D. Wedelius.* Huc referendi ſunt vermes, calculi, febres, lochia corrupta, aliaque plurima mala, hic non latiùs memoranda. Placet tamen ex *analectis D. D. Præſidis, Patroni obſervanter colendi*, his adnectere obſervationem ſingularem de catellâ epilepticâ. quæ ſive ad iracundiam per verbera commota, ſive per excurſiones nimiùm agitata, paroxyſmo corripiebatur verè epileptico, convulſa in omnibus corporis articulis, oculis retortis &ſpumaſcentib9 labiis; ad tempus detenta, tandē ad ſe redibat, hilaris & agilis. Cauſa huj9 invaſionis per anatomen detecta fuit oſſiculum, quaſi laminatum, ſcutiforme, ad pollicis articulum magnitudine ſuâ accedens, inter cerebrum & cerebellum meningibus & vaſis profundè ſatis & arctè finibus ſuis aculeatis, intricata, quibus ad motum ſanguinis vehementiùs excitatum eosdem puncturâ lancinavit, epilepticorum horum inſultuum mater.

CAPUT IV.
Differentias delineat.

DIFFERENTIAS affectûs hujus aſſignare haud erit difficile, cauſis inprimis probè perſpectis. Ut autem pateat, ad quamnam claſſem quævis ſpecies referenda ſit, locos è quibus ſingulæ deſumi poſſint, breviter aſſignare lubet ſequentes:

Ratione Generis: alia Epilepsia est perfecta & universalis, alia imperfecta & particularis: porrò alia magna, alia parva: fortis item, & debilis: quædam ordinata, statis temporibus ut novilunio, vel certis ☽æ quadris afficiens, quædam inordinata.

Ratione Subjecti: datur Epilepsia ante, circa, & post pubertatem eveniens: quædam itidem est idiopathica, ex domestico cerebri vitio; quædam sympathica, aliunde, tanquam ex foco prodeunte causâ morbificâ, ut utero, hypochondriis, partibus externis. Ex pede prodeuntis epilepsiæ exemplum vivum habetur, à *Magnif. D. D. Wedelio* aliquoties per discursus communicatum: puella nimirum rustica, singulo mane hora 9. ante meridiem, auram ex dextro pede adscendentem sentiebat, hinc caput pluribus vicibus in gyrum agebatur, quo quiescente, mox pes dexter eodem modo in circulum agitabatur, hinc denuo caput, indè iterum pes, constante tamen ratione & stante puellâ, donec aurâ in pede manente, tristis paroxysmus intermitteret. Similem per consensum à manu epilepsiam recenset *Nicolaus Chesneau Observ. lib. 1. c. 4, p. 103.*

Ratione Causæ: hæreditaria alia est, alia acquisita: quædam ex internâ causâ, quædam externâ ut contusione capitis, producitur.

Ratione affinium morborum: Epilepsia, motusque convulsivi differunt à Convulsionibus, seu appropriato magis vocabulo *Conductionibus, Lindano in Patholog. med.* dictis, nimirum *emprosthotono*, *opisthotono*, *tetano*, *cinismo*, *trismo*, *strabismo*, *priapismo*, *satyrismo*. In his enim juxta *eundem*; *loc. cit. musculorum uno pluribusq; contractis, membrum velut quodam rigore detinetur*: in illis autem *membrorum unum, aut multa, jactatione aut magnâ vexantur, aut continuâ agitantur.*

CAPUT V.

Signa tum Diagnoſtica tum Prognoſtica recenſet.

DE ſignis DIAGNOSTICIS dicturis attendendum in genere venit, ea non in omnibus epilepticis eodem ſemper modo concurrere, ſed nonnulla in his, nonnulla in aliis magis attendi, pro variâ variorum diſpoſitione.

Imminentis Epilepſiæ ſigna ſunt ſequentia : oculorum caligo : ſcintillæ iisdem obverſantes & interdum nubeculæ : tinnitus aurium : odorum fœdorum perceptio : ſtridores dentium, minùs antea conſveti, præſertim in ſomno obtingentes : laſſitudo totius corporis : tremores membrorum : memoriæ debilitas : anxietas : ſomnus interruptus : incubus : inſomnia terrifica : capitis dolor, ejusque gravitas : ſternutatio frequens : ☐ tenuis, livida : præ reliquis verò vertigo id ſingulare obtinet, quòd ſæpius continuando, haud rarò epilepſiæ prodromus evadat.

Præſentem Epilepſiam ex his cognoſcere licet : ſubitò nimirum & cum impetu in terram proſternuntur ægri, ſenſuque & intellectu orbi variis motibus hinc indè agitant corpus : capite, dorſo, brachiis & pedibus quævis obvia, ut parietes, terram, ſtrataque concutiunt & pulſant : oculi pervertuntur : dentes conſtringuntur, ut ſæpe linguam præmordeant : ſpumam ex ore mittunt, eamque aliquando fœtidam, & inſtar loturæ carnis apparentem; qualis deprehendebatur in virgine nobili ſuperiùs adductâ : digitos coarctant, pollicem in manu abſcondentes, & ad volam retrahentes : vocem inarticulatam & ſonoram edunt, quæ aliquando penitus intercipitur : reſpiratio adeſt difficilis : ☐ ; fœces alvi, ſemen ipſum involuntariè excernitur : imò prægnantes ſi corripiantur epile-

psiâ, fœtûs exclusio simul, vel abortus accidere potest, quod quidam Medici observârunt.

Signa Subjecti, an essentialis, an sympathica sit affectio, facilè conjicere licet. Sic si cerebrum accusetur, attendenda sunt: capitis debilitas, ejusque dolor, inprimis continuatus, subita invasio absque præviis symptomatibus, aliaque. Sympathica epilepsia, seu per consensum afficiens, ex propriis partium reliquarum, ut uteri, hypochondriorum, intestinorum, ipsarumque externarum partium symptomatibus elici potest.

Signa Causarum satis obvia sunt, si perpendantur illa, quæ prægressa sunt, & disponere causam proximiorem quovis modo potuêre.

Expositis signis diagnosticis, ad PROGNOSTICA transeundum.

Salutis & mortis eventum quod spectat; nemo hunc affectum periculosissimum negaverit, quòd cerebrum, regimen illud sanctius & cancellaria microcosmi infestetur. *Incurabilis* verò respectivè, vel difficilior curatu illa præcipuè habetur epilepsia, quæ hæreditario velut jure connasci solet: hinc illa quæ subitò, & validissimo cùm motu ingruit, cum spumâ copiosâ, & seminis ac excrementorum profusione, dentium stridore & stertore insigni, maximum periculum innuit: In senibus, ut & post 25. annum difficulter curatur, & utplurimum ξυναποθνήσκει: gravidis superveniens mala est: hyemalis contumacior æstivâ: per idiopathiam epilepsia difficilior curatu est: *Benignior* contrà ea habetur, quæ per consensum fit, & parum durantes licèt frequentes, exhibens paroxysmos: epilepsiam puerilem febris, ulcera, scabies, pustulæ excipientes, solutionem plenariam utplurimum notant.

Tempus eventûs, quo epilepsia decursûs sui intuitu consideratur, eleganter exprimitur in *V. aph. 7. Quibuscunque morbi comitiales ante pubertatem fiunt, transmutationem habent, quibuscunque verò 25. annos natis fiunt, his plerumque commoriuntur.*

Modus eventûs ad salutem, vel integram notat solutionem superatâ causâ morbificâ, naturæ vel medicamentorum ope:

ope: vel permutationem in alium morbum leviorem, ut paralysin, melancholiam, vel juxta *V. aph. 70.* in *quartanam.* *ad mortem* terminatur omnimodâ virium resolutione & suffocatione.

Caput VI.

Methodum medendi generalem exponit.

PErpensis hactenus, quæ ad cognitionem hujus affectûs faciunt, superest, ut jam ea addantur, quæ ad debellandum hunc hostem peregrinum, maximèque vitæ insidiosum, sua suppeditant præsidia & remedia. optimè verò eadem secundùm methodum medendi ex tribus petuntur indicationibus, scilicet: Curatoria, Præservatoria et Vitali.

Curatoria affectum ipsum, ejusque causam, præsertim verò tempore paroxysmi respicit, quem quovis modo vel penitus profligare; vel saltim inordinationes spirituum compescendo, levare satagit.

Præservatoria extra paroxysmi tempus locum obtinet, fermentumque acidum, biliosum, elasticum, ichorosum, hîc, illic latitans extirpat, revellit, derivat, evacuat, novamque accessionem prohibet, partisque mandantis & recipientis intemperiem corrigit.

Vitalis denique cùm totius, tum partium, inprimis cerebri robur respicit, medicamentis scopo expetito aptis.

Materia verò præsidiorum ex triplici usitato remediorum desumitur fonte: Chirurgico Pharmaceutico, et Diætetico.

CAPUT VII.

Curationem in paroxyſmo adducit.

IN paroxyſmo ipſo auxiliis externis præ internis locus eſt, os enim cum dentibus arctè conſtringitur, ut minùs via pateat intro aſſumendis: limitandum tamen id eſt pro mitiori vel graviori ſtatu.

Ingruente ergo paroxyſmo, ad duo reſpiciendum eſt: primò ad ſymptoma ipſum; hinc ad cauſam.

Ad *ſymptoma*, facultatem ſcilicet læſam animalem recommendantur clamores in aures, vellicationes, frictiones plantarum pedis, cervicis & dorſi, ſive cum ſpiritibus nervinis, ſive aliis oblatis, ut pannis aſperis, pro circumſtantiis loci, & aliorum. porrò teneatur æger ab adſtantib9 capite & pectore nonnihil elevato ad faciliorem reſpirationem procurandam; & ſi quid in faucibus hæreat, eximatur. abdomen ſimul leniter comprimatur; neque tamen brachiorum & crurum motus in totum cohibeatur, materiæ ſiquidem diſcuſſio hoc modo impeditur, & paroxyſmus protrahitur. Pollicem ſolent è volâ manûs retrahere, quod eam cautionem expoſcit, nè vis inferatur debito major. Maximè verò curandum, ut demulceantur partes membranoſæ & tendinoſæ, ſeu actu exſtimulentur ac tendantur, ſeu ſpiritus inordinatos diſpenſent & foveant, ſeu acceſſum ad nervoſum genus magis promoveant. hunc in finem commendantur emollientia & nervina ex *pingued. hum. tax. vulp. ungv. nervin. pingued. caſtor.* ☍ *ſuccin.* ⌒ *formic.* ⊖ ✳*ci*, ▽ *apopl.* &c.

Cauſam reſpicientia varia commendantur. ſic commodè illinitur ſpina dorſi ⌒ *ſuccin. formic.* ⊖✳*ci.* Non minùs ad bregma, umbilicum, nares & linguam eadem ⌒oſa & balſamica utiliſſimè adhibentur, quorum exemplum inſtar omnium præbet ▽ *apoplect. eſſ. caſtor. vel* ⌒*tu* ⊖ ✳*ci* acuata. Sic etiam commiſſuræ ſuturæ coronalis commodè illinuntur ☍*o rut. cum caſtor.*

castor. imprægnato, & ℴℴ *nuc. moschat. expresso*, subacto. Non inconcinnè etiam ▽æ *apoplect. frigidæ* faciei insperguntur.

Si malum in ventriculo hæreat, *vomitus* quoquo modo ciendi sunt, ut in tempore excutiatur fomes tam horrendi affectûs. infans unius anni juxta *B. Rolfinc. in meth. cogn. & cur. aff. cap. partic. diss. 7.* lac sugens è mammis maternis, fortè ab externo aëre refrigeratis, confestim epileptico insultu cum strangulationis signis manifestis corripiebatur, à quo vomitu spontaneo lactis hausti statim liberabatur.

Si stupor adsit, & fortiori paroxysmo detineatur æger, excitandus est archeus per *clysteres* acres.

Ad *V. S.* in paroxysmo minimè deveniendum; nisi vel sanguinis copia, vel suppressio aliqua summè urgeat. *Ligaturæ*, *cucurbitulæ*, *cauteria* actualia & potentialia, pro re natâ, usum aliquem habent, causâ morbificâ in certâ quâdam parte hærente. Sic *cucurbitula magna* cum multâ flammâ præviâ scarificatione pro partis ipsius conditione cum fructu adhibetur. cavendum tamen præcipit *Roder. à Castr. lib. 2. de morb. mul. c. 2.* nè in epilepsiâ uterinâ id fiat supra umbilicum.

CAPUT VIII.

Curationem extra paroxysmum exhibet.

CHIRURGIA in hoc gravi affectu, generosa sua suppeditans remedia, primò se commendat.

Venæ Sectio in vere præprimis instituta, cœteris paribus, urgente sangvinis copiâ, & suppressionibus varii generis convenit. mittitur verò sangvis in artubus superioribus & inferioribus; sic si plenitudinis adsit nota, bene brachii venæ aperiuntur, itemque frontales, & raninæ, oculis & facie præsertim rubentibus. In sympathicis epilepsiis commodissimè pro re natâ secantur venæ in pede, sic si adsit

suppressio evacuationis solitæ v. g. mensium, fausto sæpe successu vena saphæna, vel alia in pede aperitur. idem quoque ad hæmorrhoides obstructas deducendum, quo in casu etiam eædem aperiri queunt.

Arterias temporum sectas epilepsiam in juvene 25. annorum levâsse, testis est *Severinus in chir. efficac. part. 2.* quod tamen ad graviores casus tantùm extendendum est.

Vicariam operam horum præstant nonnunquam in delicatioribus *cucurbitulæ scarificatæ*, itemque *hirudines* debito modo applicatæ.

Vesicatoria egregium in epilepsiâ præbent usum, sive sit essentialis, sive per consensum talis. in priori, nuchæ, bregmati, & brachio applicantur; in alterâ verò parti mandanti eadem admoventur. Sic *Magnif. D.D. Wedelius* in puellâ epilepticâ, ex pede auram in caput tendentem sentiente, priùs quàm malo corriperetur, vesicatorii usum cum successu commendaverat. Consultum ut aliàs, ita etiam hoc loco videtur, ulcusculum ad plures dies, ad ichoris profluvium continuandum servare apertum, quod optimè fit cum emplastro refrigerante, v. g. de spermate ran. refractâ dosi cantharidum roborato: hoc enim modo ad 12. nonnunquam dies ulcusculum, non sinè insigni εὐφορίᾳ servatum, vid. jam laudati *D. D. Wedel. Amœn. Mat. Med. lib. 1. sect. 2. cap. 6.*

Fonticuli, ut in pluribus affectibus à lymphæ vitio oriundis unicè solatio sunt, ita & in hoc affectu ad evacuandam sensim ichorosam materiam, summè commendantur.

Setacea cùm trahant & derivent materiam peccantem, eámque simul eliminent, usum habent non contemnendum in epilepsiâ essentiali, præsertim contumaci. Sic testatur *Gvilielm. Fabric. cent. 1. obs. chirurg. 41.* se juvenem quotidie epilepsiâ laborantem, & *cent. 4. obs. 81.* simili modo puellam 18. annorum ab ipsâ infantiâ epilepticam, solo setacei usu restituisse. In epilepsiâ tamen, quæ fit per consensum, abstineri debere à setaceis *Rondel. Lib. 1. meth. cur. morb. c. 36.* præcipit; nisi essentialis tractu temporis reddatur eadem.

PHAR-

PHARMACIA quæ ſuppeditet remedia, ad varias circumſtantias addenda, ſelectu inſtituto, luſtrabimus ſequentia.

Offerunt verò ſe in ipſo initio *Lenientia*; primas vias ab infarctu vitioſorum humorum liberantia. commendantur hunc in finem inprimis *Pilul. aloët D. Wedel. polychreſtæ*; *Crem. & Cryſt.* ♀ *ſ. &* ♂. ♀ ⊕*lat. ſ. &* ☽*aris*, ℞ ♀ *ſ. &* ♄*ta, extract. fol. ſenn. pulv. laxat. vegetab. anim. Rhab.* ♄*iat. pulp. de tamarind.* ex quibus variæ adaptari poſſunt formulæ, additis appropriatis, diluendi & aperiendi virtute conſpicuis.

Clyſteres ſi uſus exigat, ex emollientibus, purgantibus & reſolventibus adaptari poſſunt.

Præparantia, ſiquidem focus epilepſiæ obſtructionem, vel cruditates aliquas ſupponat, ut ſi humores p.n. ſint viſcidi, tenaces, & peregrino acido, vel acredine ſimili ſignati, hîc attendi debēt; talia verò ſunt *aperientia*, *antiſcorbutica*, *anticachectica*, *hepatica & ſplenetica*, ♂*lia &* ♀*ea* cumprimis amplectentia, ſingula ex ſuis petenda locis. Hinc epilepſia ex ventriculo, utero & reliquis viſceribus dependens, foco accommodata expoſcit præparantia.

Purgantia in debellando miaſmate epileptico maximas poſſident dotes. & in ſpecie infantes recèns nati, (ut obiter hæc addamus) cùm bene ferant purgantia, his ipſis rite adhibitis, optimè ab inſultibus epilepticis præſervari queunt. Eminent verò inter eadem in genere ſequentia: *ſenna & rhabarb. Alex. belleb. nig. gialap. agar. trochiſc. extr. agar. belleb. nigr. rhabarb. panchymag. Croll. reſin. ſcammon. gialap. ſpec. diagalap. Mynſ.* ☿. *dulc.* ex quibus iterum pilulæ, pulveres, potiones, adhibitis huic ſcopo inſervientibus aliis, concinnari facilè queunt. Maximè verò *vina medicata purgantia*, aperientibus acuata, ſiquidem chronicum malum ſit, commendantur. hæc quippe meliùs corpus pervadunt, & materiam intimè partibus his illis inſidentem è ſuo loco ſenſim exturbant.

Vomitoria his ſubſequuntur. Epilepſia uti eſt Herculeus morbus, ita etiam vix citra Herculea medicamenta cu-

rari poteſt. teſtatur namque experientia celeberrimorum virorum, epilepſiam, ſi valida ſit, vix unquam absque purgantibus & vomitoriis repetitis perfectè tolli poſſe. Sic & Virgo illa nobilis ex *Ephem. Germ.* jam adducta, omnibus aliis in caſſum adhibitis, unicè purgantibus & vomitoriis bis in anno à *Dn. D. Wedelio* propinatis & repetitis perfectè ſanabatur. Ita etiam eadem maximè conducunt, ſi ſuſpicio adſit hærentis in ventriculo maſſæ vitioſæ recenter ingeſtæ. Sic referente per diſcurſus *Dn. Doct. Præſide* ſtudioſus vino ſaccharato, aliisque dulcibus largiter uſus, commilitonem irâ accenſus invadens, Epilepſiâ correptus, pulveribus cephalicis irrito ſucceſſu ab initio adhibitis, unicè vomitorio hinc ab *Eodem* propinato levabatur. In hunc uſum verò inſtar omnium commodè cedit ♀ *Emet.* ad modum *Dn. D. Wedel.* paratus, & cum ☿ maritatus; ſic etiam ad eundem finem *infuſum vitri* ♁, & *croci metall.* ⊖ ⊕*li*, & alia uſitata adhibentur.

Sudorifera & Bezoardica purgato corpore ſequuntur. Hæc maximè penetrant, & fermentum epilepticum in primâ quod dicitur, herbâ ſuffocant, ſub ſpecificis latiùs recenſenda.

Referri huc poſſunt *aquæ thermales*, quarum uſus univerſalibus præmiſſis, & purgato corpore non eſt de nihilo; magisque proficuæ eædem fuerint, ſi ante earum uſum *pulv. epileptici* ſumantur.

Eodem nomine commendantur etiam *decocta lignorum*, impuritates ſupervacaneas lymphæ intimè partibus glanduloſis impreſſas extricantes.

Diuretica, cùm ichoreſcentiam lymphæ corrigant & depleant commendantur in hoc affectu, præprimis verò illa adhibenda, quæ ſimul ad ſpecificorum naturam accedunt, uti ſunt *ſuccinata*, & ex ⊖ ✳*co* parata, aliaque.

Particulares evacuationes per *ſternutatoria*, *errhina* &c. uſu ſuo non carent, ſi per circumſtantias peculiares iis uti liceat. aliàs ſternutatoria in epilepſiâ extra paroxyſmum minùs præſcri-

ſcribuntur, quòd facile motum elaſticum citent; quare cum his cautè mercandum.

Alterantia ſpecifica, ſeu Antepileptica omnium maximè huc ſpectantia jam recenſenda veniunt; quæ ſcilicet lympham vitioſam, hoc eſt, fermento acido, bilioſo, acri, elaſtico, ichoroſo, hîc & illic in corpore latente ſignatum, contemperant, invertunt, exſtirpant, diſſipant, membranasque cerebri, & totum nervoſum genus ἀναθυμιάσει ſuâ ſuaviter demulcent & afficiunt. Laudantur verò ex volatilium, fixorum & mediorum claſſe ſequentia: ∽ *C. C. liquor C. C. ſuccinat.* ∽ ⊖ ✱ *ſimpl. & vinoſ.* ex eoque *cum* ▽ *lil. convall. vinoſ. & modico* °°*i majoran. vel alius, paratus liquor ſeu emulſum cephal. D. D. Wed.* ∽ ⊖✱*ci caſtorin.* ∽ *ebor. idemq; inprimis balſamicus cum eſſ. balſam. Peruv. cum* ∽ ⊖✱*ci vinoſo paratâ factus*, °° & ∽ *ſuccin. balſam. rut.* ipſaque *camphora* penetrantiſſimum medicamentum, ∽ ⊕ *Cephal. volat. D. VVedel. M. S. antepilept. cum extract. valerian. pœon. talis reddenda, elix. cephal. D. VVedel.* ǂ *epilept. March. ſpecif. cephal. Croll.* ǂ *epilept. Quercet.* ǂ *epilept. nig.* ♁*atus, magiſt. cran. hum. ſmaragd. ppt. corn. alc. ppt. bezoard. Sennert. bez.* ♂, ♀ & ☽*are*, ǂ♎*at &* ♁*ij*, ǂ *abſorb. D. D. VVed.* Magni etiam uſûs eſt ǂ *epilepticus trium regnorum* dictus, qui euporiſtus eſt & elegantiſſimus, conſtans ex *cinnab. nativ. dente hippopotami* (vel hujus loco *caſtoreo* in fœminis) & *antheris coryli* anaticâ proportione; hoc etiam modo ǂ gravior diſpergitur & levior fit, levitasque antheræ corrigitur. *Muſcus cruſtaceus cranii humani*, tantopere *in Ephem. Germ. an. 2. dec. 1. obſ. 53.* decantatus, huc etiam referri poteſt. His ſuccedunt ▽æ tum ſpirituoſæ, tum ▽oſæ, ut ▽ *epilept. Lang. pœon. ceraſ. nigr. flor. til. cerebr. hum. rut. volat. lil. convall. volat.* & aliæ bonæ notæ. Vid. plura in hanc rem apud *B. Rolfinc. in ord. & meth. med. ſpec. comm. lib. 7. ſect. 1.*

Opiata inſignem non rarò obtinent uſum in epilepſiâ, ſiquidem vel dolores ſpaſmos producentes urgeant, vel paroxyſmorum continua viciſſitudo & exhalantium humorum acrium ſubtilitas; vel tuſſis convulſiva in infantibus & aliàs, vel

diarrhœæ, similesque casus eadem indicent: miscendo scilicet dosi refractâ cum epilepticis aliis liquidâ vel solidâ formâ. vid. *Opiolog. D Doct. Wedel. lib. 2. sect. 2. c. 2.* ubi etiam cautela circa opiatorum usum habetur, nè si natura ad exteriora contendat materiam morbificã depellere, motu inhibito, restitante circa cor materiâ, suffocationem excitemus.

Habentur & alia hinc indè ab autoribus contra epilepsiam laudata euporista, singula ad trutinam rectæ rationis à medico revocanda. Sic experimentum, quo Fridericus IV. Elector Palatinus ab epilepsiâ à 15. ætatis suæ anno ad 26 continuante perfectè restitutus, laudatur ab *Hartmanno in Prax. chymiatr. cap. de epilepsiâ p. m. 67. & seqq.* est verò idem tale: hepata ranarum viridium eximantur, & sigillatim supra folia brassicæ capitatæ ad eam partem, quâ terram respiciunt, ponenda, hinc in ollis vitreatis ad ignem lentum exsiccentur, ita ut in ℥m tenuissimum teri possint, à foliis cautiùs separata. modum utendi, & plura circa experimentum hoc observanda, vid. apud *Hartm. loc. cit.*

Vulgus, velut præsens quoddam auxilium toto die commendare solet *sanguinem decollati* calidè assumendum. *Verùm*, quòd vix tale auxilium indè sperari possit, comprobatum eunt tum rationes, tum exempla. Etenim sanguis decollati, simul ac extravasatus sit, archei proprii dominium exuit, fibrisque suis, quas habet, destitutus, grumescit, & ad coagulationem præsentaneam disponitur, sicque archeo alterius non respondens, ichor & putredo facile evadit; symptomata hinc horrenda nonnunquam excitans, ut febres, anxietates, ipsam epilepsiam majorem, nauseam, cardialgiam, lipothymiam, hystericas suffocationes, obstructiones varias, & plura alia. exempla minùs fausto eventu sumti hujus sanguinis videri pluribus possunt in *Ephem. Germ. ann. 9. & 10. Dec. 1. obs. 149.*

Si *Epilepsia* sit *per consensum* talis, à corde, hypochondriis, liene, utero, mesenterio, hepate; attendenda sunt remedia foco debita. Sic e. g. pro expediendo malo in utero, hypochondriis, valent ℞ *Cyd. Wedel.* ♀ *ea volatil. elix. prop.* ♂*le*,

℥ *ca-*

♁ *cachect.* ♁*n. M.S. antiscorb. chx. merir.* ♁*s absorb. V. S.* debitè instituta, & alia facile pro ratione partis affectæ & aliarum circumstantiarum, addenda.

Externa ad discussionem materiæ morbificæ & roborandum tonum partium, varia habentur.

Pro *cucuphis* commendantur *serpill. beton. rosmar. fl. lil. convall. stœch. Arab. rad. irid. Flor. Cyper. rot. rhod. succinum*, & alia ex cephalicis convenientia.

Linimenta naribus, temporibus, umbilico & spinæ dorsali admoventur ex balsam. °°is, & ∽ b9 nervinis *præced. cap.* allatis.

Emplastra bregmati raso appropriata possunt applicari.

Suffimenta oleosum, subtilem & ⊡sum spirantia odorem in usu sunt: prioris generis instar omnium est *suffimentum Epilept. Myns.*: posterioris verò ∽ ⊖ ∗ci, item ⊖ ∗ *lixivio saponariorum* injectum.

Amuleta ad eundem modum judicanda sunt, usum aliquem in lymphæ ichore elastico, nervisque debilibus corrigendis, habentia. commendatur in hunc finem *rad. pœon.* à quibusdam *: sambuc. è salice* proveniens ab *Hartmanno in prax. chim. c. de epil. p. 69:* ab aliis *ungula alcis* in annulum formata, nè plura memoremus.

Ultimum jam est, ut DIÆTÆ regimen brevibus superaddatur:

Aër itaq; sit serenus, temperatus & purus; vel talis si non adsit, arte ex suffumigiis, *thur. mastich. &c.* paretur. Mutatione regionum & aëris, posse curari morbos comitiales in juvenibus, testis est *aph. 45. sect. II.* simile quid etiam præcipitur *VI. epid. V. 36.*

Cibus sit modicus in quantitate; in qualitate εὔχυλος καὶ εὔπεπτος: condiantur probè, nec vaporosa, quæ caput replent, assumantur. hinc

Vinum in nimiâ quantitate nocet; ast modicè assumtum, si ventriculi viriumque imbecillitas idem expetere videatur, concedi potest. *Cerevisia* sit probè defœcata, nec nimio lupu-

lo condita. imò conducit in genere potus tenuis, & medicatus nervinis redditus.

Inedia maximè vitanda, quippe facile ex illâ vitiosi & acres geniti humores superiora irritare, & malum epilepticum producere, apti nati sunt.

Somnus sit moderatus, capite nonnihil elevato, nocturnus, corpore bene tecto, in lecto molli, non diurnus, nec mox à cibo. vigiliis corpus non maceretur. lucubrationes ad medias noctes proscribantur.

Motus & exercitia corporis itidem non excedant modum, potiùs ante, quàm post cibum instituenda. in illâ in specie epilepsiâ, quæ auram adscendentem agnoscit, motus corporis, ambulatio & equitatio commendantur, si modicè instituantur.

Alvus sit aperta, quæ muneris sui oblita arte solicitetur.

Venus cùm epilepsia parva nominetur, minùs in affectu epileptico convenit, si malum sit essentiale; ast si fiat epilepsia annis crescentibus, à semine, vel menstruis retentis, nullum præsentius auxilium ♀e, adeòque conjugio habetur.

Animi denique *pathemata*, ira, metus, terror subitaneus, solicitudo nimia exesse debent; contrà hilaritas & recreatio animi honesta omni studio quærenda.

Uem docuit, multâque insignem reddidit arte
Pregela, BOESIADEN dignis amplexibus alma
Sala fovet. Geminâ matre hâc nutritus alumnus
in decus emicuit Phœbi; decus arrogat ergò
ipse & serta parat, jam fulgida purpura præstò est,
famaque, virtutem comitans, didenda per orbem.

Nobiliss. Dn. Doctorando Dignus! & Feliciter! acclamo, invidendos honorum meritissimorum successus animitus exoptans

Georg. Wolffg. Wedelius, D.
Acad. Rector.

FINIS.